

дослідж. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики» ; кер. авт. кол. Т. В.Фініков. – К. : Таксон, 2012. – 54 с.

4. Тимошенко, І. В. Дослідницька програма економічного аналізу освітнього права [Текст] / І. В. Тимошенко // Економічна теорія та право. – 2015. – № 2 (21). – С. 110-121.

-----***-----

***І. В. Солончук,**
ст. викладач кафедри
інформаційного права та права
інтелектуальної власності
ФСП НТУУ «КПІ»*

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Стрімка інформатизація соціальних процесів вимагає новітніх підходів до розуміння традиційних категорій та понять. Зокрема питання соціалізації особистості значною мірою визначається вихованням та рівнем її інформаційної культури. Адже високий рівень саме такої культури стає своєрідною інформаційним щитом для поширення інформаційних деструктивних потоків.

В сучасних наукових дослідженнях вивчення впливу інформації на соціалізацію особистості приділяється багато уваги. Зокрема, такі положення зустрічаються в працях О. Золотар, В. Фурашева та інших науковців.

Поняття «інформаційна культура» традиційно розуміють у широкому та вузькому значеннях. Так інформаційна культура в широкому значенні — це сукупність принципів і механізмів, що забезпечують взаємодії етнічних і національних культур. У вузькому розумінні інформаційна культура — це сукупність знань та вмінь щодо ефективної інформаційної діяльності, яка досягає поставленої цілі [4].

Метою дослідження є встановлення взаємозв'язку понять «соціалізація особистості», «інформаційна культура суспільства» та «інформаційна культура особистості».

Формування інформаційної культури особистості відбувається в процесі соціалізації. Особливий вплив на формування та становлення особистості має так звана рання соціалізація, тобто формування свідомості дитини та підлітка, оскільки така особистість ще не є сталою і може змінюватись під дією різноманітних факторів.

Безумовно, макросередовище зазнає впливу загальних інформаційних потоків та визначає мікросередовище як «колиску» особистості. Як відомо, соціалізація протікає як на свідомому, так і на підсвідомому рівнях, коли здійснюється засвоєння певних моделей поведінки та соціальних ролей. Можемо констатувати, що загальна інформаційна культура суспільства впливає на соціалізацію особистості як на макрорівні, так і в найближчому оточенні (в сім'ї, школі тощо). В свою чергу, подальший процес соціалізації в майбутньому визначатиме рівень інформаційної культури окремо взятої особистості.

В наукових роботах, присвячених впливу інформації на формування особистості, спостерігається думка, що для сучасного суспільства є характерною помітна уніфікація масової свідомості, адже на всіх нас впливають одні й ті самі інформаційні продукти макросередовища (наприклад, новини або кінофільми). Як зазначає О. Золотар: «Йде масова пропаганда способу життя, притаманного цивілізації технологічно розвинених країн» [2, с. 133].

Наступною проблемою ранньої соціалізації є існування «віртуальної реальності». Саме підлітки часто замінюють «живе» спілкування на ілюзійне віртуальне життя, в якому несформованій особистості складно розрізнити дійсність та ілюзію. Це призводить до втрати адекватного сприйняття дійсності, до відсутності меж правомірної та протиправної

поведінки, зокрема, коли крадіжка чужого гаманця та крадіжка чужого інформаційного продукту не сприймаються однозначно, хоча обидва є правопорушеннями [2, с. 134].

Окремою проблемою є інформаційне перевантаження. В умовах величезного обсягу різноманітної інформації людині складно орієнтуватися в її змісті [2, с. 134]. І якщо доросла сформована особистість, здебільшого, може відрізнити правдиву або потрібну інформацію, то особистість дитини чи підлітка справитися з таким завданням просто не спроможна. Тому саме підлітки, молодь стають жертвами деструктивних інформаційних впливів..

На підставі викладеного можемо дійти висновку, що все життя людини – це інформація. Більше того, це постійна боротьба за необхідну інформацію та з деструктивною інформацією. Людина як невід’ємний елемент соціуму потребує інформації, і в той же час може від неї і постраждати. Яким буде наслідок такої взаємодії, залежить від рівня інформаційної культури суспільства та рівня інформаційної культури особистості зокрема. Належний рівень інформаційної культури особистості забезпечуватиме достатню інформаційну безпеку, тобто захищеність від різноманітних інформаційних загроз для людини [1, с. 77]. Завжди вибір варіанту поведінки залежить тільки від самої людини. Рівень інформаційної культури особистості в кожному окремому випадку визначатиме, яким чином людина зробить цей вибір.

Література

Золотар О. О. «Загрози інформаційній безпеці людини» // Правова інформатика. - № 2 (42)/2014. –С.70-79.

Золотар О. О. «Особливості правової соціалізації особистості в інформаційному суспільстві: формування інформаційного щита» // Філософські та суспільно-правові проблеми становлення і розвитку

інформаційного суспільства (Матеріали круглого столу). – 20 березня 2013 р., м. Київ. – С. 133 – 136.

Фурашев В. М. «Щодо практичного забезпечення безпеки у сучасному інформаційному просторі» // Информационные технологии и безопасность. Проблемы научного обеспечения кибербезопасности в современном мире (Материалы международной конференции ИТБ-2011. – С. 10 – 13.

Інформаційна культура. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Інформаційна_культура.

-----***-----

*Г. П. Климова,
професор*

ПОДОЛАННЯ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ ЯК НАЙВАЖЛИВІША УМОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Інформаційне суспільство з'явилося в другій половині минулого століття, що було пов'язано з переходом від економіки, характерною рисою якої була бурхлива НТР, до нового інноваційного типу розвитку. Це суспільство знань, інтелекту, творчості [1, с.12-13; 2, с.40-43]. Його трансформація багато в чому залежить від рівня правосвідомості громадян, подолання правового нігілізму.

У сучасній філософсько-правовій літературі під правосвідомістю розуміють сферу суспільної свідомості, що відображає правову дійсність у формі правових знань і оціночного ставлення до права і практики його реалізації, соціально-правових установок і ціннісних орієнтацій, які регулюють поведінку людей в сфері права [3, с.38]. За своїм змістом правосвідомість може розрізнятися своєю цілеспрямованістю, тобто бути позитивною чи негативною (деформованою) щодо характеру